

Öretmenlerin Sınıf İçi Demokratik Davranışlar Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Öretmenlerin Sınıf İçi Demokratik Davranışlar Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27377>

Öz

Bu ölçek, ö?retmenlerin s?n?f ortam?nda ö?rencileriyle etkile?imleri s?ras?nda sergiledikleri **demokratik davran??lar?** ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir araçtır. Ölçek geli?tirme türünde olup, 2017 y?l?nda Kesici, Pesen ve Oral tarafından bilimsel literatüre kazandırılmif?r. Toplam 16 maddeden olu?an bu araç, e?itim bilimleri alanında ö?retmenlerin pedagojik yakla??mlar?n? ve s?n?f yönetimindeki demokratik tutumlar?n? de?erlendirmek için tasarlanmif?r. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılarak yan?atlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen, S?n?f ?çi, **Demokratik Davran??lar**, Ölçek Geli?tirme, E?itim, Pedagoji.

Yazarlar

Kesici, A., Pesen, A., Oral, B.

Amaç

Ölçe?in temel **amac?**, ö?retmenlerin s?n?f ortam?nda ö?rencileriyle kurduklar? ili?kilerde ve s?n?f yönetiminde benimsedikleri demokratik tutum ve davran??lar?n düzeyini ve niteli?ini tespit etmektir. Bu araç, ö?retmenlerin ö?rencilere söz hakk? tanıma, adil karar alma süreçlerini uygulama ve s?n?f içi kurallar?n belirlenmesine ö?rencilerin katılm?n? sa?lama gibi temel demokratik ilkeleri ne ölçüde uyguladıklar?n? belirlemek üzere yapılandırılmif?r.

Elde edilen veriler, e?itim kalitesini artırmaya yönelik hizmet içi e?itim programlar?n?n geli?tirilmesi, ö?retmen yeterliliklerinin de?erlendirilmesi ve s?n?f içi atmosferin demokratikle?tirilmesi konular?nda temel bulgular sa?lamaktadır.

Yap?

Ö?retmenlerin S?n?f ?çi Demokratik Davran??lar Ölçe?i, s?n?f ortam?nda sergilenen **demokratik davran??lar** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, genellikle ö?rencilerin katılm?n? te?vik etme, farklı görüşlere sayg? gösterme, adil yönetim sergileme ve otoriter olmayan bir s?n?f atmosferi olu?turma gibi çok boyutlu unsurlar? içermektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü yapı, sadece kuramsal bilgi düzeyini de?il, aynı zamanda ö?retmenlerin pratik uygulamalar?n? ve tutumlar?n? de?erlendirerek, demokratik de?erlerin e?itim ortam?na ne derece entegre edildi?ini psikometrik bir yakla??mla incelemektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Kesici ve arkadaşları (2017) tarafından yayınlanan makalede detaylandırılmıştır. Ölçek geliştirme sürecinde, kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla alanında uzman akademisyen ve eğitimcilerin görüşlerine başvurulmuş, madde havuzu bu görüşler doğrultusunda revize edilmiştir.

Yapı geçerliği ise istatistiksel analizler, özellikle **Faktör Analizi** teknikleri kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin teorik olarak öngörülen yapıyı (demokratik davranışlar) ne ölçüde temsil ettiğini doğrulamayı amaçlamıştır. Çalışmada, ölçeğin yapısal olarak geçerli olduğu ve sınıf içi demokratik davranışları ölçmek için uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin ölçüm sonuçlarının tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirilmeyi amaçlamıştır. Bu kapsamda, genellikle iç tutarlılık katsayısı (Internal Consistency) hesaplanmıştır.

Ölçek geliştirme çalışmalarında, 16 maddelik ölçeğin iç tutarlılığının yüksek olduğu tespit edilmiştir (genellikle **Cronbach Alfa** değerleri üzerinden). Bu yüksek değerler, ölçek maddelerinin bir bütün olarak aynı psikolojik yapıyı ölçme konusunda güvenilir ve tutarlı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Öğretmenlerin Sınıf İçi Demokratik Davranışları Ölçeği'nin yapısal özelliklerini ortaya koymak amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) kullanılmıştır. 16 maddelik ölçeğin, demokratik davranışların farklı yönlerini temsil eden alt boyutlara ayrıştırılmadığı incelenmiştir.

Analizler sonucunda ölçeğin özgün yapılarının korunduğu ve sınıf içi demokratik uygulamaların farklı ve ölçülebilir boyutlardan oluştuğu tespit edilmiştir. Bu boyutlar, öğretmenlerin öğrencilere yönelik tutumlarının ve sınıf yönetimindeki uygulamalarının ayrılmaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: 16 maddeden oluşan, öz bildirim (self-report) tipi bir ölçektir.

Derecelendirme: 5'li **Likert Ölçeği** (Örneğin, Hiç Katılmıyorum'dan Tamamen Katılıyorum'a kadar).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Eğitimciler)

Popülasyon Detayları: İlköğretim, ortaokul ve lise kademelerinde görev yapan çeşitli branşlardan öğretmenler üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Uygulama, öğretmenlerin sınıf içi davranışlarına ilişkin kendi algılarının rapor etmelerini gerektirir.

Anahtar Kelimeler

Sınıf Yönetimi, Eğitim Psikolojisi, Pedagojik Yeterlilik, Okul İklimi, Öğretmen Yeterliliği.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ahmet KESECİ

Yazar ORCID Tanımlama: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: ahmetkesici@yahoo.com

Yazın Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2017 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçları için genellikle yazarların izni gerekmektedir. Ticari amaçları için sorumlu yazar Ahmet KESECİ ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir. Ölçeğin akademik çalışmalarda kullanılması genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

Kesici, A., Pesen, A. ve Oral, B. (2017). Öğretmenlerin sınıf içi demokratik davranışlarının çeşitli deşikenlere göre incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(60), 34-45.

Makalenin orijinal bağlantısı: dergipark.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [ogretmenlerin-sinif-ici-demokratik-davranislar-olcegi-toad.pdf](#).

Ö?retmenlerin S?n?f ?çi Demokratik Davran??lar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen Kesici, Pesen ve Oral (2017) taraf?ndan yay?nlanan orijinal makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM